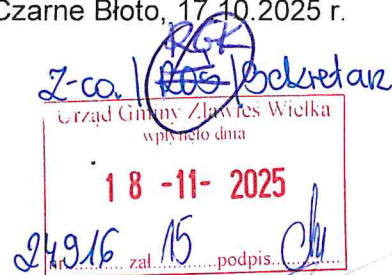

Czarne Błoto, 17.10.2025 r.

Przedstawiciel składających petycję:

Adresat:

Rada Gminy Zławieś Wielka
za pośrednictwem Wójta Gminy Zławieś Wielka
ul. Handlowa 7
87-134 Zławieś Wielka

Petycja

w sprawie ochrony terenów położonych

w obrębie „Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej”

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2014 poz. 1195), mieszkańcy gminy Zławieś Wielka wnoszą niniejszą petycję do Rady Gminy w sprawie objęcia szczególną ochroną trzech unikatowych obszarów, które stanowią integralną część przyrodniczego i krajobrazowego dziedzictwa naszej gminy. Tereny te, położone w Czarnym Błocie i Rozgartach, są chronione prawnie w ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej” (Uchwała nr VI/106/11 z 2011 r., Uchwała nr X/254/15 z 2015 r., Uchwała nr XII/267/19 z 2019 r. oraz Uchwała nr III/71/24 z 2024 r.), a ich utrzymanie jest kluczowe dla zachowania tożsamości krajobrazowej regionu oraz jego walorów przyrodniczych.

1. Obszar między ulicami Topolową, Kozią i Sosnową w Czarnym Błocie

Działki ewidencyjne nr 407/6 407/7, 407/5, 407/4, 407/3, 777/1, 477/11, 555/7.
Wnosimy, aby w zakresie koniecznym dla realizacji wskazanych celów ochrony przyrodniczej i krajobrazowej **rozpatrzono możliwość zmiany obowiązującego studium uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego lub uwzględnienia niniejszego wniosku w planach ogólnych gminy, w zależności od obowiązujących dokumentów planistycznych.** Wnosimy o objęcie tego obszaru szczególną ochroną krajobrazową oraz nadanie mu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia „zieleń gminna” (ZP) lub „zieleń nieurządzona/przyrodnicza” (ZN). Ponadto postulujemy wyłączenie możliwości zabudowy kubaturowej i dopuszczenie wyłącznie działań pielęgnacyjnych oraz utrzymaniowych o charakterze przyrodniczym, rekreacyjnym i nieinwazyjnym, z zachowaniem naturalnego charakteru tego wyjątkowego fragmentu krajobrazu.

2. Obszar działek nr 475/1–53 w Czarnym Błocie, przy drodze krajowej nr 80

Teren wykazuje cechy naturalnych wydmy parabolicznych, chronionych prawnie jako unikatowa forma krajobrazowa. Wieloletnia działalność człowieka doprowadziła do jego znaczącej degradacji, zarówno w morfologii wydmy, jak i w pierwotnych walorach przyrodniczych. Wnosimy, aby w zakresie koniecznym dla realizacji wskazanych celów ochrony przyrodniczej i krajobrazowej rozpatrzono możliwość zmiany obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub uwzględnienia niniejszego wniosku w planach ogólnych gminy, w zależności od obowiązujących dokumentów planistycznych. Wnosimy o wyłączenie niezabudowanej części obszaru z możliwości dalszej zabudowy kubaturowej i dopuszczenie wyłącznie działań pielęgnacyjnych o charakterze przyrodniczym, aby przywrócić i zachować jego pierwotne wartości.

Apelujemy również o zobowiązanie właściciela do zaprzestania niwelacji terenu wydmy i podjęcia działań w celu jego ochrony przed dalszą degradacją, w szczególności przed rozjeżdżaniem i niszczeniem wydmy przez pojazdy mechaniczne. Postulujemy o nadanie temu miejscu w MPZP statusu obszaru chronionego ze względu na jego szczególne walory widokowe.

3. Obszar działki nr 3229/19 obręb Rozgarty, graniczący z Czarnym Błotem

Teren ten skomunikowany z drogą gminną (ul. Sosnowa, Czarne Błoto), stanowiący część kompleksu leśnego objętego ochroną w ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej”, wchodzi w skład malowniczej wysoczyzny morenowej, tj. elementu krajobrazu polodowcowego, i powinien pozostać działką zalesioną w granicach nieurządzonej zieleni przyrodniczej (ZN). Wnosimy, aby w zakresie koniecznym dla realizacji wskazanych celów ochrony przyrodniczej i krajobrazowej rozpatrzono możliwość zmiany obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub uwzględnienia niniejszego wniosku w planach ogólnych gminy, w zależności od obowiązujących dokumentów planistycznych. Postulujemy wyłączenie ww. terenu z możliwości zabudowy kubaturowej oraz dopuszczenie jedynie działań pielęgnacyjnych i utrzymaniowych o charakterze przyrodniczym i rekreacyjnym.

UZASADNIENIE

Celem niniejszej petycji jest zwrócenie uwagi Rady Gminy na konieczność podjęcia działań w obronie chronionych prawnie terenów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, które stanowią nie tylko część dziedzictwa naturalnego, lecz także element tożsamości naszej wspólnoty.

Wszystkie wskazane obszary nie stanowią drobnych działek prywatnych należących do mieszkańców, lecz obejmują rozległe, wielohektarowe tereny znajdujące się w rękach podmiotów prowadzących działalność deweloperską lub handlujących nieruchomościami. Nasza petycja nie dotyczy zatem indywidualnych właścicieli, lecz działań o charakterze komercyjnym, nastawionych na zysk, prowadzonych na obszarach o wysokiej wartości przyrodniczej i krajobrazowej kosztem tego środowiska.

Trzy opisane w niniejszym uzasadnieniu obszary, tj. tereny zlokalizowane wokół dawnego sadu orzechowego, kompleks wydmy oraz zalesiony obszar wysoczyzny morenowej

dochodzący do ul. Sosnowej w Czarnym Błocie łączy wspólna historia. Jest to historia postępującej degradacji środowiska naturalnego, wynikającej z niekontrolowanych działań komercyjnych, braku nadzoru i przyzwolenia na niszczenie tego, co przez pokolenia stanowiło o unikatowym charakterze krajobrazu naszej gminy.

Każdy z tych terenów bezpośrednio, lub w najbliższym otoczeniu, został w ostatnich latach w różnym stopniu dotknięty działalnością człowieka. Działalnością, która zamiast poszanowania natury, przyniosła jej uszczerbek, degradację lub zdewastowanie.

Tereny wokół dawnego sadu orzechowego poza częściową uprawą orzecha do niedawna pełniły funkcje przyrodnicze i krajobrazowe, zachwycały swym surowym, niemal pierwotnym charakterem.

Szczególne znaczenie miały tu naturalne obniżenia terenu, w których w wielu miejscach gromadziła się woda gruntowa. To właśnie, wraz ze stokami sąsiadującej wysoczyzny morenowej, tworzyło niepowtarzalny układ przyrodniczy, delikatne przejście od piaszczystych wydm po drugiej stronie moreny ku wilgotnym zagłębieniom, w których tętniło życie. Morena stanowiła naturalną granicę między suchym światem wydmowych piasków a mokrym światem traw, trzcin i wód gruntowych. To wyjątkowe współistnienie dwóch zupełnie różnych ekosystemów, które wzajemnie się uzupełniały tworzyło unikatowy charakter mozaiki siedlisk, w tym niewielkich mokradeł i okresowych rozlewisk. Dzięki nim powstały znakomite warunki do bytowania wielu gatunków ptaków wodnych i błotnych, które wykorzystywały ten teren jako miejsce lęgowe, żerowisko czy punkt odpoczynku podczas migracji. Mokradła te, ciągnące się w stronę północną, stanowią jedną z największych atrakcji przyrodniczych Czarnego Błota i są fundamentem jego wyjątkowej wartości ekologicznej.

Pola, zadrzewienia orzechowego sadu i towarzyszące im obszary podmokłe do niedawna stanowiły dogodne miejsce życia dla wielu gatunków ptaków, w dużej części objętych ochroną prawną. Spotkać tu można było unikatowe gatunki, m.in. żurawia zwyczajnego, dudka, muchołówkę żałobną, sowę uszatą, dzięcioła zielonego, a także myszółowa zwyczajnego. Towarzyszyły im liczne gatunki drobniejszych ptaków śpiewających: rudziki, pliszki siwe, pierwiosnki, sikory (bogotka, modra, czubatka czy sosnówka). Zimą oraz w okresach migracyjnych pola i mokradła stawały się miejscem postoju dla gęgaw czy świstunów, co świadczyło o ich znaczeniu również w szerszym kontekście przyrodniczym. Późną jesienią, regularnie na tym terenie pojawiały się zniczki, najmniejsze ptaki Europy, niemal eteryczne, niezwykle wrażliwe na zmiany środowiska, ważące zaledwie kilka gramów, które wybierają tylko najczystsze i najcichsze siedliska, co potwierdza wysoką wartość przyrodniczą tego obszaru. Obecność ptaków drapieżnych, m.in. sów, dowodziła, że rejon ten zachowywał ciągłość ekologicznych powiązań z większymi kompleksami leśnymi i terenami podmokłymi w okolicy. Jeszcze do niedawna obszar ten tętnił życiem, był jak naturalny rezerwat.

Niestety niedawno pojawiły się inne dźwięki jednostajne, obce, metaliczne. Najpierw pojedyncze ciągniki, potem coraz więcej pojazdów wypełnionych karpami i ściętymi drzewami. Dopiero z czasem, gdy ciężkie maszyny zaczęły być widoczne, stało się jasne, że to nie zwykłe porządkowanie terenu, ale początek zniszczenia miejsca, które przez dziesięciolecia pozostawało wyjątkową chronioną prawnie ostoją przyrody.

Z powodu wycinki drzew i krzewów na obszarze wielu hektarów doszło do całkowitej likwidacji naturalnych lęgów ptaków, siedlisk gadów i płazów, a następnie do dalszej degradacji terenu, poprzez mieszanie odpadów pobudowlanych z rodzimym czarnoziemem oraz zasypywanie rowu melioracyjnego.

Kiedy ciężki sprzęt wjechał na ten teren, nie zatrzymał się na powierzchni. Ogromne łychy koparek i spychaczy przesuwwały się po ziemi jak po martwej materii, rozrywając to, co przez dziesięciolecia stanowiło ukryty, tętniący życiem świat. Wraz z każdym ruchem maszyn znikał ten delikatny, podziemny ekosystem, siedliska jaszczurek, węży, owadów, drobnych gryzoni i niezliczonych organizmów, które tworzyły tę ukrytą tkankę życia. To, co przez lata rozwijało się w ciszy, pod powierzchnią, zostało zniszczone w ciągu kilku miesięcy.

W odpowiedzi na pojawiające się pytania zaniepokojonych mieszkańców sołtys Czarnego Błota poinformował w mediach społecznościowych, że zgodnie z uzyskanymi przez niego informacjami w urzędzie Gminy prowadzona wycinka drzew miała stanowić element „przywracania przez właściciela gruntów do produkcji rolnej”. Trudno było jednak w to uwierzyć, obserwując, jak naprawdę wyglądał teren po zakończeniu prac. Ziemia została rozorana, wymieszana i zniszczona do głębokości, której rolnictwo nigdy nie potrzebuje, z gleby zaczęły wystawać worki foliowe, fragmenty gruzu i odpadów, niemające nic wspólnego z gospodarowaniem rolnym.

Dla wielu mieszkańców stało się oczywiste, że pod pozorem działań rolniczych dokonano faktycznego zniszczenia siedliska przyrodniczego, z wyraźnymi śladami przygotowań pod zupełnie inny cel. Potwierdzeniem tych obaw była informacja przekazana przez Wójta Gminy Żławieś Wielka, zgodnie z którą nowy właściciel tego terenu niemal równolegle miał rozpocząć starania o uzyskanie zintegrowanego planu inwestycyjnego obejmującego zabudowę mieszkaniową o charakterze osiedlowym.

Zestawienie tych dwóch faktów wycinki rzekomo „rolnej” i równoczesnych zabiegów o plan zabudowy nie pozostawiało wątpliwości co do rzeczywistych intencji dewelopera. Dla mieszkańców stało się to symbolem cynicznego wykorzystania przepisów prawa, które miały służyć gospodarce rolnej, a nie stanowić narzędzie do omijania procedur środowiskowych.

Po dokonaniu wycinki w drzewostanie i krzewach pozostały jedynie pojedyncze drzewa. W ocenie wnioskodawców działania te doprowadziły do nieodwracalnej utraty walorów przyrodniczych tego obszaru i stanowią jaskrawy przykład obchodzenia przepisów prawa ochrony środowiska oraz planowania przestrzennego.

Obszar działek nr 475/1–53 w Czarnym Błocie, przy drodze krajowej nr 80 znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie rozległego kompleksu wydm parabolicznych położonych na południe od Torunia, chronionych prawnie od 1991 roku (Rozporządzenie nr 9 Wojewody Bydgoskiego i Rozporządzenie nr 52 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 17 grudnia 2004 r.). Obecnie jest to miejsce strzeżone w ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej” (Uchwała nr VI/106/11 z 2011 r., Uchwała nr X/254/15 z 2015 r., Uchwała nr XII/267/19 z 2019 r. oraz Uchwała nr III/71/24 z 2024 r.). Teren ten, mimo częściowej degradacji powierzchniowej wynikającej z działalności człowieka, nadal zachowuje wyraźne cechy ukształtowania typowe dla terenów piaszczystych o charakterze wydмовym i wydmotwórczym, zarówno pod względem morfologii wydm, jak i pierwotnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

Proces przekształcania terenu został zapoczątkowany przez działania nowego właściciela gruntu prowadzącego działalność o charakterze komercyjnym w obrocie działkami budowlanymi w obrębie cennego przyrodniczo obszaru, który będąc w pełni świadom, że teren znajduje się w chronionej strefie krawędziowej Kotliny Toruńskiej i że obowiązujące tu wymogi ochrony przyrody są szczególnie zaostrome, zastosował manewr proceduralny. Zamiast zwrócić się o jedną, kompletną decyzję środowiskową dla planowanego przedsięwzięcia, złożył dwa odrębne, niemal identyczne wnioski o wydanie

dwóch decyzji środowiskowych dla tej samej inwestycji, na tym samym obszarze, w tym samym czasie i do tego samego organu, co jest sprzeczne z zasadami transparentności postępowania. Co znamienne, towarzyszyły temu decyzje administracyjne urzędników, które pominęły zasadę kumulacji oddziaływań. Każdą z dwóch decyzji środowiskowych oceniano tak, jakby stanowiła odrębny byt, co pozwoliło zminimalizować w dokumentacji faktyczne oddziaływanie inwestycji na środowisko. W decyzji pominięto również istotną ocenę skomunikowania obszernej wieloobektowej inwestycji z drogą publiczną, przez teren Lasów Państwowych.

Z obszaru wydmy przeznaczonego pod zabudowę wywożono piasek kwarcowy, a w ciągu ostatnich lat mieszkańcy byli świadkami kolejnej niwelacji przy użyciu gąsienicowych pojazdów i spychaczy. Na powierzchni wydmy pojawiły się wysypiska odpadów, a właściciel gruntu nie podejmuje żadnych działań, by chronić niezabudowaną część tego cennego terenu przed dewastacją spowodowaną rozjeżdżaniem wydmy przez pojazdy mechaniczne.

Dodatkowo w ostatnim czasie dokonano kolejnej niwelacji terenu, wycinając zalesiony obszar pod przyszły ciąg komunikacyjny, mający prawdopodobnie obsługiwać następne etapy inwestycji, pomimo że decyzja środowiskowa przewidywała zachowanie pasów zieleni na skraju granic działki. Działania te naruszają ciągłość ekosystemu, powodując degradację i fragmentację siedlisk oraz zakłócenie naturalnych procesów eolicznych i morfodynamicznych wydmy.

Teren ten, w swojej niepowtarzalnej surowości i harmonii, mimo wszystko w dalszym ciągu tworzyły unikatowy krajobrazowy motyw, który w centralnej Polsce jest prawdziwym ewenementem. Łagodne grzbiety wydmy stanowią osobiliwość w krajobrazie dla wszystkich przejeżdżających drogą krajową nr 80, obraz natury do niedawna niezakłóconej ręką człowieka.

Mało kto jednak wie, że teren wydm w Czarnym Błocie to nie tylko „sprzedany” fragment przyrody o niezwyklej urodzie, lecz także miejsce przesyczone dramatem i ludzkim cierpieniem. Na części działek wydmy zlokalizowane są bowiem pozostałości obozu organizacji „Reichsarbeitsdienst” z okresu II wojny światowej, w którym przetrzymywane były więźniarki obozu koncentracyjnego Stutthof. Zdaniem IPN potwierdzają to szczegółowe skany laserowe terenu uwidaczniające pozostałości kolistych budowli obozowych, widoczne również na warstwie Geoportalu. Więźniarki były wówczas zakwaterowane w prowizorycznych budynkach, które miały kształt okrągłych domków (w załączeniu dokument Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu z 19.06.2019 r).

Mimo że ziemia ta jest nasycona ludzkim cierpieniem i pamięcią tragedii, została potraktowana jak przedmiot handlowy. Dysonans między pięknem przyrody i tragiczną historią a bezrefleksyjnym, komercyjnym wykorzystaniem tego miejsca jest uderzający. Pamięć ludzkiego cierpienia została przemilczana we wszystkich procedurach, a miejsce, które powinno być chronione i upamiętnione, sprowadzono do przedmiotu transakcji, pozbawiając je godności, jaką historia i natura mu nadały.

Wysoczyzna morenowa, tj. obszar działki nr 3229/19 obręb Rozgarty, stanowi ciąg leśny będący naturalnym przedłużeniem systemu moren czołowych, o silnie zróżnicowanej rzeźbie terenu i typowym falistym ukształtowaniu. Wierzchowinę porastają dojrzałe drzewostany sosnowe, stabilizujące stok i nadające krajobrazowi charakter leśnej dominanty widokowej prawnie chronionego obszaru „Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej”.

W tym przypadku choć sama działka pozostaje zalesiona i jest objęta gospodarką leśną, to jej bezpośrednie otoczenie zostało poważnie naruszone przez przesunięcie istniejącego do niedawna przebiegu drogi gminnej (ul. Sosnowej) o około 30–40 metrów w

głęb lasu. Takie rozwiązanie wiązało się z wycinką wielowiekowych ponad 200-letnich dębów (niektóre o obwodzie pnia blisko 4 metrów) i zniszczeniem fragmentu drzewostanu stanowiącego część jednego z najcenniejszych kompleksów leśnych w tej części gminy.

Skala prac była zupełnie nieadekwatna do wjazdu na kameralne osiedle, przypominała raczej przygotowania pod budowę czteropasmowej autostrady. U wielu osób, które obserwowały te działania, budziło to zdumienie i pytanie, co mogło uzasadniać tak ogromną wycinkę i zniszczenie fragmentu lasu. Te wszystkie pytania były tym bardziej zasadne, że gmina posiadała tuż przy lesie, w pasie działek gminnych, drogę, którą mogła swobodnie wykorzystać do skomunikowania tej części osiedla. Nowo wytyczona droga została przesunięta w głąb lasu w sposób, który trudno było uzasadnić względami komunikacyjnymi czy potrzebami mieszkańców. Dopiero w momencie, gdy pojawiły się pierwsze zarysy drogi oraz uzyskano wgląd do dokumentacji technicznej jej przebiegu, stało się jasne, że sposób jej poprowadzenia z nienaturalnym, niebezpiecznym, półkolistym zakrętem skutkował bezpośrednim połączeniem z działką nr 3229/19 dokładnie w miejscu jej narożnika. Działka ta, do tej pory nie miała dostępu do żadnej drogi publicznej. Teren położony malowniczo na falistej morenie stanowił ciąg kompleksu leśnego. Od wielu lat był wykorzystywany do produkcji leśnej i jako taki nie miał wartości inwestycyjnej. Jednak w chwili, gdy zyskał połączenie z drogą gminną, jego wartość i status zmieniły się całkowicie, z działki typowo leśnej stał się gruntem o ogromnym potencjale komercyjnym. To właśnie ten pozornie techniczny manewr, ukryty pod pozorem budowy drogi dojazdowej do osiedla, ujawnił rzeczywisty cel opisanego przekształcenia terenu. Przyroda jednak nie zna kompromisów, a każde działanie, które próbuje ją obejść, wcześniej czy później pokazuje swoją prawdziwą cenę.

Niedawno okazało się, że ulica Sosnowa została zamknięta, ponieważ na długości ponad 200 metrów przebiega po gruncie głębokich torfów, a dodatkowo koliduje z istniejącą siecią gazową. Krótko mówiąc, droga została poprowadzona w miejscu, gdzie z geotechnicznego punktu widzenia nigdy nie powinna powstać. Wówczas jednak nikt nie zadał sobie trudu, by to rzetelnie sprawdzić.

Uzyskanie dostępu do drogi publicznej dla działki nr 3229/19 stanowiło istotny i fundamentalny warunek wykonalności jakiegokolwiek przedsięwzięcia na tej nieruchomości położonej na malowniczej i zalesionej obecnie morenie. Mimo że sąsiednie działki należące do Lasów Państwowych mają funkcję ochronną, ta obecnie posiada już jedynie status gospodarczy z funkcją lasu, mimo analogicznej struktury siedliskowej i drzewostanu. Potencjalnie możliwa zabudowa na kolejnym wielohektarowym obszarze rodzi w perspektywie poważne ryzyko degradacji zarówno walorów przyrodniczych, jak i morfologicznej integralności całej moreny usytuowanej w najbardziej atrakcyjnych widokowo obszarach chronionych Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej.

Wszystkie opisane powyżej zdarzenia tworzą wspólny obraz utraty wartości przyrodniczej i krajobrazowej, której można i trzeba przeciwdziałać, jeśli wciąż wierzymy, że przestrzeń, w której żyjemy, jest dobrem wspólnym, a nie wyłącznie towarem w rękach komercyjnych handlarzy działek czy deweloperów. Chcemy przy tym raz jeszcze jasno podkreślić, że nasz głos nie jest sprzeciwem wobec zwykłych mieszkańców ani właścicieli drobnych działek. Dotyczy on terenów wielohektarowych, przejętych przez podmioty działające w charakterze pośredników w obrocie nieruchomościami, którzy wykorzystują obszary chronione w celach czysto komercyjnych. To właśnie wobec takich działań wyrażamy nasz sprzeciw. Chcemy podkreślić, że choć niniejsza petycja odnosi się do trzech konkretnych obszarów, to jednak sygnalizuje występowanie znacznie szerszego zjawiska stopniowego rozmontowywania zasad ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego w gminie,

pozornie w imię „rozwojowych” koncepcji, które dobrze wyglądają tylko na papierze i w materiałach promocyjnych deweloperów. Za każdą z takich inwestycji stoją „światliste wizje” i hasła o nowoczesności czy atrakcyjności gmin, które w rzeczywistości oznaczają utracone krajobrazy, zdegradowane wydmy, zasypane rowy melioracyjne, wymieszane z ziemią folie i gruz, zabetonowane naturalne korytarze przyrodnicze, zniszczone siedliska płazów gadów, zlikwidowane lęgowniki ptaków oraz niwelacje i zasypianie ekosystemów wodno-błotnych.

Jeżeli pozwolimy, by w takim wymiarze zabudowa wkraczała w sam środek Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej, to sens jej ochrony, zapisany w uchwałach Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zostanie całkowicie wypaczony, czyniąc wcześniejsze decyzje Wojewodów oraz Sejmiku i Marszałka jedynie pustymi dokumentami.

Nie występujemy przeciwko ludziom, lecz przeciwko praktyce, która zamienia chronione przyrodniczo miejsca w towar i pole spekulacji. Wyrażamy zdecydowany sprzeciw wobec praktyki, w której decyzje urzędników gminnych były podejmowane w sposób ewidentnie faworyzujący interesy prywatne, m.in. potężnych handlarzy działkami, kosztem ochrony przyrody. Wszystkie z opisanych działań prowadzących do degradacji terenu dokonywały się przy pełnym współudziale odpowiednich instytucji i urzędników, którzy w poszczególnych etapach procesu zmieniali, modyfikowali lub zatwierdzali rozwiązania umożliwiające realizację inwestycji, zamiast chronić wartości przyrodnicze obszaru.

Najbardziej jaskrawym i trudnym do zrozumienia przykładem pozostaje zmiana w załączniku graficznym do Studium Uwarunkowań 2024 r. W jej następstwie strefę ochronną Kotliny Toruńskiej przesunięto o blisko 1,5 km poza teren wydmy i sadu, w całkowitej sprzeczności z jej faktycznym, wieloletnim przebiegiem wynikającym z uchwał Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W praktyce taka zmiana otworzyła drogę do planowania i realizacji zabudowy wielkogabarytowej na obszarach dotychczas postrzeganych jako cenne i wymagające ochrony. (*Uchwała Rady Gminy Żławieś Wielka z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żławieś Wielka Załącznik nr 1 do Uchwały nr LXVIII/462/2024 Rady Gminy Żławieś Wielka z dnia 7 lutego 2024 r.*) Tego rodzaju rozbieżność rodzi zasadne pytania mieszkańców dotyczące motywów, celu oraz transparentności procesu decyzyjnego.

Nasz sprzeciw wobec takich praktyk pozostaje zdecydowany i niezmienny.

My jako społeczność lokalna spełniliśmy nasz obowiązek: podnieśliśmy głos, wskazaliśmy nieprawidłowości, poinformowaliśmy stosowne instytucje, wyraziliśmy troskę. Teraz odpowiedzialność spoczywa w Państwa rękach. Dla Radnych Gminy ta sprawa powinna być - i wierzymy, że jest - czymś więcej niż tylko kolejnym punktem porządku obrad. Jest sprawdzianem wrażliwości, odwagi i odpowiedzialności zarówno wobec mieszkańców, jak i wobec otaczającej nas wszystkich przyrody. Liczymy, że decyzje, które zapadną, będą jasnym sygnałem, iż w naszej społeczności, naszej gminie prawo, rozsądek i poszanowanie dla środowiska stoją ponad doraźnym interesem jednostek, niezależnie od ich koneksji, majątku czy wpływów.

W tej sprawie będziemy uważnie śledzić działania i decyzje Państwa jako przedstawicieli społeczności, mając świadomość, że każda podjęta uchwała będzie obserwowana przez całe społeczeństwo gminy. To moment, w którym mieszkańcy mają okazję przekonać się, po czyjej stronie stoją ich reprezentanci; czy opowiadają się za obroną prawnie chronionych terenów i interesem publicznym, czy też wspierają działania nastawione wyłącznie na zysk jednostek. Przyroda nie dysponuje środkami i wpływami, które pozwalają jej wywierać presję na różne środowiska i interesy. Może liczyć wyłącznie na ludzi, którzy świadomie zdecydują się stanąć w jej obronie. Możemy założyć, że w tej

konkretnej sprawie będziemy Państwa, Radnych Gminy Zławieś Wielka traktować jako sojuszników, a nie przeciwników, jako partnerów działających wspólnie dla dobra społeczności, a nie reprezentantów strony przeciwnej. Niech ta sprawa stanie się przykładem, że samorząd w krytycznych momentach może i potrafi stanąć po stronie przyrody i dobra wspólnego, pokazując, że są jeszcze miejsca, gdzie słowo „wspólnota” coś znaczy.

podpis przedstawiciela składającego petycję

Załączniki:

- podpisy mieszkańców Gminy Zławieś Wielka
- dokumentacja zdjęciowa z opisami, ukazująca zakres degradacji i ingerencji w środowisko.
- zestaw oficjalnych dokumentów i materiałów źródłowych dotyczących przebiegu granic oraz statusu ochronnego obszaru strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej (OCHK)
- dokument Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu z 19.06.2019 r. WUOZ.T.WZN.5183.3.69.2019.MK

Wojewódzki Urząd
Ochrony Zabytków w Toruniu
ul. Lubicz 11, 87-100 TORUŃ
tel. (56) 630 47 81, (56) 621 06 82
fax (56) 656 45 84
REGION Ciepłota
WUOZ.T.WZN.51833.69.2019.MK

Toruń, 19.06.2019 r.

Gmina Zławieś Wielka
ul. Handlowa 7
87-134 Zławieś Wielka
przez pełnomocnika:

*dot. realizacji inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi gminnej nr 101593C
w miejscowości czarne Błoto”.*

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków opiniuje bez uwag realizację inwestycji drogowej pn: „Rozbudowa drogi gminnej nr 101593C w miejscowości Czarne Błoto” zgodnie z załącznikami do wniosku.

Jednocześnie informujemy, że na części dz. nr 475/39 zlokalizowane są pozostałości obozu organizacji Reicharbeitsdienst (RAD – Służba Pracy Rzeszy) z okresu II wojny światowej (obiekty koliste widoczne na warstwie laserowego skanowania powierzchni terenu – LIDAR, którą można oglądać na stronie internetowej geoportal.gov.pl). Obóz ten funkcjonował do 12 listopada 1943 r. Następnie w końcu roku 1944 r. i na początku roku 1945 w obozie tym były prawdopodobnie przetrzymywane więźniarki obozu koncentracyjnego Stuthoff. W związku z powyższym realizacja wskazanej inwestycji wymagałaby zasięgnięcia opinii Bydgoskiej Delegatury Oddziału Gdańskiego Instytutu Pamięci Narodowej (ul. Grudziądzka 9-15, 86-130 Bydgoszcz).

Ponadto, w przypadku odkrycia w trakcie trwających już robót znalezisk przedmiotów, co do których istnieje przypuszczenie, iż są one zabytkami, należy zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 z późn. zm.) niezwłocznie zawiadomić Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Kujawsko - Pomorski
Wojewódzki Konserwator Zabytków

[Podpis]
mgr Sławomir Gawiński

Otrzymują:

1. Adresat
2. WUOZ.T.WZN aa

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

Zestaw oficjalnych dokumentów i materiałów źródłowych dotyczących przebiegu granic oraz statusu ochronnego obszaru strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej (OCHK)

link do Uchwały Sejmiku z zał. graficznym mapą OChSKKT

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

BUCHWAŁA NR III/71/24 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 24 czerwca 2024 r. Poz. 3838

z dnia 17 czerwca 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej

https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/WDU_C/2024/3838/akt.pdf

link do studium uwarunkowań Gminy Zławieś Wielka,

Uchwała Nr Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zławieś Wielka

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr LXVIII/462/2024 Rady Gminy Zławieś Wielka z dnia 7 lutego 2024 r. dokument ma 255 stron.

https://mpzp.igeomap.pl/doc/torun/zlawieswielka/000_ZM4.pdf

Na końcu tego dokumentu (ostatnia strona) znajduje się mapa którą możecie powiększyć . W samym dokumencie w warstwie tekstowej zaznaczono wprawdzie że obszar wydmy i sadu znajduje się w Obszarze Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej

. Ale... na mapie, która jest podstawą do celów planistycznych studium uwarunkowań, ktoś przesunął tę strefę o półtora kilometra w głąb gminy wyłączając spod ochrony wydmy i teren sadu

Link do UCHWAŁY NR X/254/15 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-

POMORSKIEGO z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej.

https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/WDU_C/2015/2575/oryginal/akt.pdf

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr X/254/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego

z dnia 24 sierpnia 2015 r. opis granicy południowej :

GRANICĘ POŁUDNIOWĄ stanowi ...

Na północ od Przysieka wzdłuż ściany lasu, kanału melioracyjnego (wzdłuż działki ewidencyjnej **041509_2.0009.38**), polnej drogi (wzdłuż działki ewidencyjnej **041509_2.0009.84**) oraz **drogi lokalnej w Rozgartach** dochodzi do drogi krajowej nr 80 Toruń - Bydgoszcz. Wzdłuż północnej strony tej drogi zbliża się do Złejwsi Wielkiej, gdzie wzdłuż ściany lasu, oddział 12-24-1-01-227, polnej drogi i Kanału Górnego skręca na północ...

(red. doprecyzowanie) droga lokalna w Rozgartach to ~~ul.~~ Długa dochodząca do DK 80.

Opis dokumentacji fotograficznej (załącznik)

Niniejsza dokumentacja fotograficzna stanowi jedynie wycinek materiału dowodowego obejmującego setki zdjęć wykonanych na przestrzeni 2025 roku, dotyczących trzech obszarów opisanych w petycji. Ich celem jest zobrazowanie faktycznego stanu terenu, w szczególności przesłanek wskazujących na wycinkę drzew, niwelację terenu, składowanie materiałów obcych oraz zmiany mogące mieć charakter trwały i nieodwracalny. Ze względów technicznych zdjęcia przekazane w wersji papierowej są czarno-białe. Pełna dokumentacja w kolorze zostanie przekazana radnym w wersji elektronicznej.

Opis zdjęć

- [1], [2], [3] – przykładowe średnice pni drzew w czasie prowadzonej wycinki w sadzie (rok 2025).
- [4], [5] – widoczne fragmenty gruzu oraz folii wydobywającej się spod warstwy czarnoziem w obszarze sadu i okolic.
- [6] – niwelacja terenu wydm; w oddali widoczny słupek graniczny znajdujący się na wysokości około 1,50–1,70 m.
- [7] – niwelacja terenu wydm pod kolejną drogę; widoczny obszar pó wycince drzew i wyrównaniu podłoża.
- [8], [9], [10] – wycinka wiekowych dębów związana z przygotowaniem terenu pod budowę drogi w rejonie ul. Sosnowej.

6

7

